

Henri-Edmond Cross:
Rivière de Saint-Clair
(A Saint-Clair folyó), 1908,
olaj, vászon, 73 × 92 cm,
magángyűjtemény

Signac gyűjteménye

Könyvespolcokat szoktunk nézni, ha vendégségbe megyünk többé-kevésbé ismeretlenekhez, hogy megsejtsük, körülbelül kivel társalgunk. Persze, lehet, hogy Paul Signac nem ismeretlen, de nem is a könyvespolcát nézhetjük meg, hanem a képeit. Mármint azokat a képeket, amelyeket nem ő festett, de ő gyűjtött. Volt pénze, értelmesen akarta befektetni. Rögtön elsőnek egy Cezanne-t vett. Aztán szép lassan a többieket, Monet-t, Degas-t, Pissarrót. Valószínűleg ebből is meg tudott volna élni, ha a festés nem jön össze.

Templom a hegyen

Lehetünk, persze, önmagunk urai is, nem megyünk be a négy fal közé, hogy szépet lássunk. De nem is az erdőt járjuk, hiszen már Hegel is kivette esztétikai vizsgálódásai alól a természeti szépségeket. Azért nézzünk valamit a természetben. Nem a legközelebbi természetben, hanem Szicí-

liában, a templomot Segestában. Dombtetőn márvány gyufás skatulya, semmi különösebb oka nincs rá, hogy feldúlja a lelkünket. Hacsak nem dülta föl azt régebben a matekszertár. Téglatest, hengerek, háromszögek. Mintha nem is lehetne nagyobb és fölzaklatóbb csodát kitalálni az ember gyártotta idomoknál. Ez a kubbizmus mégsem lehetett hülyeség.

A segestai templom, fotó: © Artmagazin

Jenny Saville Firenzében

A kérdés csupán az, hogy dicsóítik, vagy ki akarnak szűrni vele. Jenny Saville nagy méretű rajzait helyezték el csodás helyeken, a legmenőbb firenzei múzeumokban (na jó, az Uffizióban nem), hogy kerüljenek kapcsolatba a mesterek műveivel. De kapcsolatba is kerülnek? Egyáltalán, elvárható-e tőlünk, nézőktől, hogy ha ott állunk Michelangelo háromalakos *Pietája* előtt, akkor ne a követ nézzük, hanem mellette a papírt? Pucér a pucér mellett, test a test mellett, csavarodott tagok a csavarodott tagok mellett, de azért mégis. Vagy menjünk csak át a Palazzo Vecchióba, ott csak Vasari csatajelenetével kell megküzdenie Saville-nek. Talán jobb az esélyei.

Részlet Jenny Saville a firenzei Museo Novecento-ban rendezett kiállításából, fotó: © Ela Bialkowska, OKNO studio

Katsushika Hokusai: *Egy villám csap bele Virüdhakába*, 1820–1840-es évek, tinta, papír, 105 × 152 mm, British Museum, London, © British Museum

Hokusai, a mindenes

Miközben jajgatunk, hogy elvettek másfél évet (minimum) az életünkéből a lezárások, nem gondolunk azokra, akik generációkon keresztül voltak bezárva. Ha nem is egy szobába, de egy országba: Japánból 1639-től kétszáz éven át nem utazhatott senki külföldre. Majdnem véget ért már a bezártság ideje, amikor Hokusai kitalálta, hogy nekiáll, és lerajzol mindent. Mindent, ami csak van a világban. Meg amennyit az ideje enged, hiszen hetven felé közeledett. Aztán, furcsa módon mindent mégsem rajzolt le, pedig ideje még volt bőven, kilencvenéves volt, mikor eljött érte a halál, de most a mindenből százhárom rajz megnézhető a British Museumban. Nem minden, de sokkal több, mint amennyit egy ember be tud fogadni.

Jenny Saville, Museo Novecento, Firenze, 2022. február 20-ig

Hokusai: The Great Picture Book of Everything (Hokusai: A minden nagy képeskönyve), British Museum, London, 2022. január 30-ig

Signac collectionneur (A gyűjtő Signac), Musée d'Orsay, Párizs, 2022. február 13-ig

Segesta ókori temploma, Szicília